

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1994-1995

12 DECEMBER 1994

Voorstel van wet tot wijziging van het stelsel van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden**(Ingediend door de heren De Roo en Lenssens)**

TOELICHTING

Onze samenleving veroudert onder invloed van demografische en maatschappelijke factoren. De vergrijzing van de bevolking bestaat uit een dubbel fenomeen: het aantal ouderen neemt niet alleen toe, maar bovendien zijn de hoogbejaarden een groeiende groep binnen deze bevolkingscategorie. Deze laatste vragen omwille van hun vergevorderde leeftijd en de daarmee veelal gepaard gaande verminderde zelfredzaamheid, meer zorg en hulp van derden.

Samen met deze demografische evolutie is een bewustwordingsproces op gang gekomen, waarbij de bejaarden een eigen plaats opeisen in de samenleving en zij de belangrijke beslissingen in hun leven zelf en in alle vrijheid willen nemen. Mondige ouderen willen zelf bepalen waar zij hun oude dag doorbrengen, thuis of in een instelling. De voorkeur gaat in veruit de meeste gevallen uit naar het vertrouwde thuismilieu.

Een mensgericht ouderenbeleid moet de ouderen daartoe zoveel mogelijk de kans geven en de betaalbaarheid van de nodige zorgen voor de hulpbehoevende bejaarden garanderen, ongeacht of ze thuis of in een instelling verblijven.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1994-1995

12 DECEMBRE 1994

Proposition de loi modifiant le régime de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées**(Déposée par MM. De Roo et Lenssens)**

DEVELOPPEMENTS

Notre société vieillit sous l'influence de facteurs démographiques et sociaux. Le vieillissement de la population présente un double aspect: les personnes âgées sont de plus en plus nombreuses et, parmi elles, les personnes très âgées constituent un groupe grandissant. Ces dernières réclament davantage de soins et une plus grande aide de tiers en raison de la perte d'autonomie qui résulte de leur âge avancé.

Cette évolution démographique s'accompagne d'une prise de conscience qui incite les personnes âgées à revendiquer une place spécifique dans la société et à prendre elles-mêmes, en toute liberté, les décisions importantes concernant leur vie. Les personnes âgées qui ont gardé un esprit indépendant entendent décider elles-mêmes si elles passeront leurs vieux jours chez elles ou dans une institution. Dans la plupart des cas, elles préfèrent de loin rester dans leur environnement familial.

Une politique du troisième âge axée sur la personne doit leur en offrir la possibilité autant que faire se peut et doit permettre à celles d'entre elles qui sont impotentes de financer les soins dont elles ont besoin, qu'elles résident chez elles ou dans une institution.

De demografische verschuivingen leiden tot nieuwe verhoudingen tussen de generaties. Dit opent perspectieven op een nieuw harmonieus evenwicht waarbij de solidariteit binnen en tussen de generaties gestimuleerd wordt, zowel ten voordele van de afhankelijke als van de nog actieve, gezonde bejaarde. Bij het zoeken naar de nodige financiële middelen zal op deze solidariteit een beroep moeten gedaan worden.

Een belangrijke uitdaging is de invoering van de zogenaamde afhankelijkheidsverzekering. De kosten van verblijf in een rust- en verzorgingstehuis (R.V.T.) of in een rustoord (R.O.) overstijgen in vele gevallen de financiële mogelijkheden van de bejaarden. Ook in thuiszorgsituaties kunnen de kosten te hoog oplopen. Er gaan dan ook stemmen op om een afhankelijkheidsverzekering in te voeren, die de niet-medische kosten zou dekken welke voortvloeien uit een verhoogde afhankelijkheid van de hulp van derden in het dagelijkse leven.

Dergelijk initiatief is echter niet realiseerbaar binnen afzienbare tijd, wegens zijn nog te controversieel karakter op een aantal punten. Bovendien moet er eerst duidelijkheid komen over het bevoegdheidsniveau en de financiering.

Om die reden opteren wij ervoor om in eerste instantie een actie op korte termijn te voeren die snel tot resultaten kan leiden en de situatie van de meest-hulpbehoevende bejaarden merkbaar kan verbeteren. Wij denken in het bijzonder aan een verfijning van het bestaande stelsel van Tegemoetkoming voor Hulp aan Bejaarden.

KORTE BESCHRIJVING VAN HET HUIDIGE STELSEL VAN DE TEGEMOETKOMING VOOR HULP AAN BEJAARDEN

De Tegemoetkoming voor Hulp aan Bejaarden is een residuaire financiële tegemoetkoming voor bejaarden met een verminderde zelfredzaamheid in het dagelijks functioneren; deze tegemoetkoming sluit derhalve aan bij de doelstelling die wij nastreven en is daarom het ideale uitgangspunt voor nieuwe initiatieven ten gunste van deze doelgroep.

De Tegemoetkoming voor Hulp aan Bejaarden wordt toegekend aan de persoon die ten minste 65 jaar oud is en bij wie een gebrek aan of een vermindering van de zelfredzaamheid is vastgesteld.

Het bedrag van de tegemoetkoming is een forfaitair bedrag dat verschilt in functie van de graad van zelfredzaamheid en naargelang de categorie waartoe de betrokkene behoort.

Les glissements démographiques engendrent de nouvelles relations entre les générations. Ils mettent en perspective un nouvel équilibre harmonieux favorisant la solidarité à l'intérieur des générations et entre celles-ci, au profit tant des personnes âgées dépendantes que de celles qui restent en bonne santé et actives. Il faudra faire appel à cette solidarité dans la recherche des moyens financiers nécessaires.

L'introduction de ce que l'on appelle l'assurance dépendance est un défi important. Dans bien des cas, le prix du séjour en maison de repos et de soins ou en maison de repos dépasse les possibilités financières des personnes âgées. Pour celles qui restent chez elles, le coût des soins à domicile peut, toutefois, aussi être trop élevé. C'est pourquoi des voix s'élèvent pour que l'on instaure une assurance dépendance qui couvrirait les frais non médicaux découlant d'une dépendance accrue de l'aide de tiers dans la vie quotidienne.

Toutefois, une telle initiative est irréalisable à court terme en raison de son caractère encore trop controversé sur un certain nombre de points. En outre, il faut d'abord que les choses soient clarifiées en ce qui concerne le niveau de compétence et le financement.

C'est la raison pour laquelle nous avons choisi de mener d'abord une action à court terme susceptible de donner rapidement des résultats et d'améliorer sensiblement la situation des personnes âgées les plus impotentes. Nous pensons en particulier à un affinement du régime existant de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.

ESQUISSE DU REGIME ACTUEL DE L'ALLOCATION POUR L'AIDE AUX PERSONNES AGEES

L'allocation pour l'aide aux personnes âgées est une intervention financière résiduelle en faveur des personnes âgées présentant une perte d'autonomie dans la vie quotidienne; cette allocation sert donc à l'objectif que nous poursuivons et constitue dès lors le point de départ idéal de nouvelles initiatives en faveur de cette catégorie de personnes.

L'allocation pour l'aide aux personnes âgées est accordée à la personne âgée de 65 ans au moins chez laquelle l'on a constaté un manque ou une perte d'autonomie.

L'allocation est forfaitaire et son montant varie en fonction du degré d'autonomie et suivant la catégorie dont l'intéressé fait partie.

Voor het bepalen van de categorie worden punten toegekend volgens een medisch-sociale schaal waarbij wordt rekening gehouden met volgende factoren:

- * verplaatsingsmogelijkheden;
- * mogelijkheden om voedsel te nuttigen of te gebruiken;
- * de mogelijkheid om in te staan voor de persoonlijke hygiëne en om zichzelf te kleden;
- * de mogelijkheid om de woning te onderhouden en huishoudelijk werk te verrichten;
- * de mogelijkheid om te leven zonder toezicht, bewust te zijn van gevaar en het te kunnen vermijden;
- * de mogelijkheid tot communicatie en sociaal contact.

Indien de betrokkene minder dan 9 punten scoort, zal geen tegemoetkoming worden toegekend.

Categorie I van 9 tot 11 punten ontvangt: 8 820 frank/maand.

Categorie II van 12 tot 14 punten ontvangt: 10 724 frank/maand.

Categorie III van 15 tot 18 punten ontvangt: 12 627 frank/maand.

(Bedragen geldig op 1 september 1994.)

Vooraleer de tegemoetkoming wordt toegekend, wordt een onderzoek naar de bestaansmiddelen ingesteld.

Het bedrag van de tegemoetkoming wordt vermindert met de inkomens van de bejaarde, van zijn echtgenoot of van de persoon met wie hij een huishouden vormt, voor zover die inkomens bepaalde grenzen overschrijden.

De grensbedragen zijn de volgende:

- voor een gerechtigde met personen ten laste: 27 321 frank;
- voor een alleenstaande gerechtigde: 20 544 frank;
- voor een samenwonende gerechtigde: 13 661 frank.

In principe worden alle inkomens in aanmerking genomen, een aantal inkomsten werden evenwel vrijgesteld.

Wanneer de bejaarde, geheel of gedeeltelijk ten laste van de overheid of van een sociale-zekerheidsinstelling, gedurende ten minste drie opeenvolgende maanden in een instelling verblijft, wordt 2/3e van het bedrag van de tegemoetkoming niet uitbetaald.

Pour déterminer cette catégorie, l'on attribue des points selon une échelle médico-sociale tenant compte des facteurs suivants:

- * possibilités de se déplacer;
- * possibilités d'absorber ou de préparer sa nourriture;
- * possibilités d'assurer son hygiène personnelle et de s'habiller;
- * possibilités d'entretenir son habitat et d'accomplir des tâches ménagères;
- * possibilités de vivre sans surveillance, d'être conscient des dangers et d'être en mesure de les éviter;
- * possibilités de communiquer et d'avoir des contacts sociaux.

Si l'intéressé obtient moins de 9 points, il ne lui sera pas accordé d'allocation.

La catégorie I, de 9 à 11 points, reçoit 8 820 francs par mois.

La catégorie II, de 12 à 14 points, reçoit 10 724 francs par mois.

La catégorie III, de 15 à 18 points, reçoit 12 627 francs par mois.

(Montants valables au 1er septembre 1994.)

Avant d'accorder l'allocation, on effectue une enquête sur les ressources.

Le montant de l'allocation est diminué des revenus de la personne âgée, de son conjoint ou de la personne avec laquelle elle forme un ménage, dans la mesure où ces revenus dépassent certains plafonds.

Les plafonds sont les suivants:

- pour un bénéficiaire ayant des personnes à charge: 27 321 francs;
- pour un bénéficiaire isolé: 20 544 francs;
- pour un bénéficiaire cohabitant: 13 661 francs.

En principe, on tient compte de tous les revenus. Un certain nombre de revenus sont toutefois exemptés.

Lorsque la personne âgée se trouvant totalement ou partiellement à charge des pouvoirs publics ou d'un organisme de sécurité sociale séjourne dans une institution pendant trois mois successifs au moins, les 2/3 de l'allocation ne sont pas versés.

VOORSTELLEN TOT VERBETERING VAN HET BESTAANDE STELSEL VAN DE TEGE- MOETKOMING VOOR HULP AAN BEJAAR- DEN

Om het stelsel aan te passen aan de nieuwe en groeiende behoeften als gevolg van de vergrijzing, stellen wij voor volgende verbeteringen aan te brengen:

1. AANPASSING VAN DE UITKERINGEN

A. Toekenning van de Tegemoetkoming voor Hulp aan Bejaarden vanaf een score van 7 punten voor de vermindering van de zelfredzaamheid

Het gebrek aan of de vermindering van de zelfredzaamheid wordt vergoed door een integratie-tegemoetkoming of door een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, naargelang de verminderde zelfredzaamheid wordt vastgesteld vóór of na het bereiken van de leeftijd van 65 jaar.

De graad van verminderde zelfredzaamheid wordt voor de integratietegemoetkoming en voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden aan de hand van dezelfde medisch-sociale schaal beoordeeld. Naargelang het gaat om een van beide tegemoetkomingen worden aan deze identieke beoordeling evenwel niet dezelfde voordelen gekoppeld.

De integratietegemoetkoming wordt toegekend vanaf 7 punten, waardoor hier vier categorieën bestaan en dus meteen vier uitkeringsniveaus gelden.

Daarenboven is het bedrag van de integratie-tegemoetkoming veel hoger dan dit van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Een onmiddellijke gelijkschakeling van de twee soorten tegemoetkoming is uiteraard niet betaalbaar en evenmin verdedigbaar, maar een geleidelijke harmonisatie van beiden moet tot de mogelijkheden behoren.

Vandaar het voorstel om de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden eveneens toe te kennen vanaf een score van 7 punten.

B. Toekenning van een verhoogde tegemoetkoming voor de zwaarst hulpbehoevende bejaarden

Om tegemoet te komen aan de grotere noden van de meest-hulpbehoevendsten, stellen wij bovendien voor een nieuwe categorie te creëren, categorie V, voor diegenen aan wie 17 en 18 punten worden toegekend wegens verminderde zelfredzaamheid.

PROPOSITIONS D'AMELIORATION DU REGIME EXISTANT DE L'ALLOCATION POUR L'AIDE AUX PERSONNES AGEES

Afin d'adapter le régime aux besoins nouveaux et croissants qui résultent du vieillissement de la population, nous proposons d'y apporter les améliorations suivantes:

1. ADAPTATION DES VERSEMENTS

A. Octroi de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées à partir d'un score de 7 points pour ce qui est de la diminution de l'autonomie

Le manque et la perte d'autonomie sont indemnisés au moyen d'une allocation d'intégration ou d'une allocation pour l'aide aux personnes âgées, selon que la perte d'autonomie est constatée avant ou après l'âge de 65 ans.

Pour ce qui est de l'octroi de l'allocation d'intégration et de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées, le degré de perte d'autonomie s'apprécie selon la même échelle médico-sociale. Toutefois, selon qu'il s'agit de l'une ou de l'autre allocation, une appréciation identique n'ouvre pas les mêmes avantages.

L'allocation d'intégration est accordée à partir d'un score de 7 points; il y a quatre catégories et, dès lors, quatre niveaux d'allocation.

En outre, le montant de l'allocation d'intégration est beaucoup plus élevé que celui de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.

Certes, une égalisation immédiate des deux types d'allocation n'est pas finançable. Elle est, d'ailleurs, aussi indéfendable. Mais une harmonisation progressive doit être possible.

D'où la proposition d'accorder également l'allocation pour l'aide aux personnes âgées à partir d'un score de 7 points.

B. Octroi d'une allocation majorée en faveur des personnes âgées les plus impotentes

Pour répondre aux besoins accrus des plus impotents, nous proposons, en outre, de créer une catégorie V de personnes âgées dont la perte d'autonomie sera fixée à 17 ou 18 points.

2. AFSCHAFFING VAN DE CATEGORIE «SAMENWONENDE» VOOR HET BEPALEN VAN DE INKOMENSGRENZEN

De grensbedragen van de toegelaten inkomsten verschillen naargelang de gerechtigde personen ten laste heeft, alleenstaande of samenwonende is.

De samenwonende gerechtigde is diegene die niet alleenstaand is of geen personen ten laste heeft; dit zijn onder andere samenwonende broers en zusters, personen met meerderjarige ongehuwde kinderen die onder hetzelfde dak verblijven, enz.

Deze categorie is ingevoerd door de programmawet van 1989 die de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden heeft geïntroduceerd.

Hierbij zij opgemerkt dat bij de berekening van de bestaansmiddelen voor de toekenning van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden enkel rekening wordt gehouden met de inkomsten van de echtgenoot en niet met de inkomsten van andere personen die met de gerechtigde samenwonen.

Om de thuiszorg te stimuleren en te ondersteunen, stellen wij voor de categorie «samenwonenden» af te schaffen en deze mensen opnieuw te beschouwen als alleenstaanden. Het gaat immers veelal om personen die bij gezins- of familieleden zijn gaan inwonen omdat zij niet langer in staat zijn alleen te wonen en de stap naar een rustoord of een rust- en verzorgings-tehuis nog niet wensen te zetten.

3. VOLLEDIG BEHOUD VAN DE TEGEMOETKOMING BIJ OPNAME IN EEN INSTELLING, MET UITZONDERING VAN EEN OPNAME IN EEN ZIEKENHUIS

Bij opname in een instelling, geheel of gedeeltelijk op kosten van de overheid, een openbare dienst of een sociale-zekerheidsinstelling, wordt de uitbetaling van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden voor twee derde geschorst indien de duur van de opname minstens drie opeenvolgende maanden bedraagt.

De hoge dagprijzen verantwoorden het volledig behoud van de tegemoetkoming bij opname in een instelling, andere dan een ziekenhuis.

Wij stellen voor de vermindering van de tegemoetkoming met twee derde bij opname in een instelling ongedaan te maken. Ons voorstel geldt evenwel niet bij opname in een ziekenhuis (de ligdagprijs betaald door het R.I.Z.I.V. is veel hoger).

De hiernavolgende tabel toont aan dat dit geen al te grote meeruitgave met zich zou meebrengen.

2. SUPPRESSION DE LA CATEGORIE «CO-HABITANT» POUR DETERMINER LES PLAFONDS DE REVENUS

Les plafonds des revenus autorisés varient selon que les bénéficiaires ont des personnes à charge, sont cohabitants ou isolés.

Le bénéficiaire cohabitant est celui qui n'est pas isolé et qui n'a pas de personnes à charge; il s'agit, notamment, des frères et sœurs habitant ensemble, des personnes ayant des enfants majeurs vivant sous le même toit, etc.

Cette catégorie a été introduite par la loi-programme de 1989, qui a instauré l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.

Il y a lieu de noter, à cet égard, que, pour ce qui est du calcul des ressources en vue de l'octroi du revenu minimum garanti aux personnes âgées, l'on tient compte simplement des revenus du conjoint à l'exclusion de ceux d'autres personnes vivant avec le bénéficiaire.

Pour stimuler et soutenir le système des soins à domicile, nous proposons de supprimer la catégorie des «cohabitants» et de considérer à nouveau ces personnes comme des isolés. Il s'agit la plupart du temps de personnes qui sont allées s'installer chez des membres de leur famille, parce qu'elles ne sont plus en état de vivre seules et qu'elles ne souhaitent pas encore franchir le pas qui les conduirait dans une maison de repos ou une maison de repos et de soins.

3. MAINTIEN INTEGRAL DE L'ALLOCATION EN CAS D'ADMISSION DANS UNE INSTITUTION AUTRE QU'HOSPITALIERE

En cas d'admission dans une institution, totalement ou partiellement aux frais des pouvoirs publics, d'un service public ou d'un organisme de sécurité sociale, le paiement de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées est suspendu à raison des deux tiers si la durée de l'admission est d'au moins trois mois successifs.

Le niveau élevé des prix de la journée justifie le maintien intégral de l'allocation en cas d'admission dans une institution autre qu'hospitalière.

Nous proposons de supprimer la réduction de l'allocation à raison des deux tiers en cas d'admission dans une institution. Notre proposition ne s'applique, toutefois, pas dans les cas d'hospitalisation (le prix de la journée d'entretien payé par l'I.N.A.M.I. étant beaucoup plus élevé).

Le tableau ci-après montre que cette mesure n'entraînerait pas une dépense supplémentaire trop élevée.

Het O.C.M.W. komt nu immers in veel gevallen tussen in de verblijfskosten van rusthuisbewoners. Als de tegemoetkoming volledig zal toegekend worden, ook bij opname in een instelling, zal een groot deel van de O.C.M.W.-tussenkomen niet meer noodzakelijk zijn. De kosten zullen verschoven worden van de O.C.M.W.'s (gemeenten) naar de nationale overheid, wat eigenlijk rechtvaardiger is. Het O.C.M.W. is immers het laatste vangnet, waarop een beroep gedaan wordt als de mogelijkheden van andere sociale uitkeringen uitgeput zijn. De federale overheid ontloopt haar verantwoordelijkheid voor een stuk door de tegemoetkoming met twee derde te schrappen.

Verdeling van de rusthuisbewoners in Vlaanderen naar O.C.M.W.-tussenkomen in de verblijfskosten en naar beheersinstantie van de instelling (1988)

Beheersinstantie <i>Instances gestionnaires</i>	Aantal bewoners — <i>Nombre de résidents</i>	Aantal steuntrekkenden — <i>Nombre d'allocataires</i>	(2) in % van (1) — <i>(2) en % de (1)</i>
V.Z.W. — A.S.B.L.	19 849	4 314	22
Vereniging met winstoogmerk. — <i>Association à but lucratif</i>	5 524	1 223	22
O.C.M.W. — C.P.A.S.	18 503	7 549	41
Totaal. — <i>Total</i>	43 876	13 086	30

Bron: G. Dooghe e.a., 1990, 60.

Financiering

De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden wordt gefinancierd uit algemene middelen.

De nodige financiële ruimte moet gevonden kunnen worden om deze minimale voorstellen te realiseren.

Daarbij zal de solidariteit van een ieder worden ingezet ten voordele van de zwaksten onder onze medemensen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Artikel 6, § 1, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten bepaalt dat de Koning bij in Ministerraad overlegd besluit het bedrag van de tegemoetkomingen vaststelt.

Luidens artikel 6, § 3, van dezelfde wet is het bedrag van de integratietegemoetkoming en van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden een forfaitair bedrag, dat verschilt en varieert volgens de graad van zelfredzaamheid.

En effet, le C.P.A.S. intervient actuellement très souvent dans les frais de séjour des résidents de maisons de repos. Lorsque l'allocation sera également accordée intégralement, en cas d'admission dans une institution, une grande partie des interventions des C.P.A.S. ne seront plus nécessaires. Les frais devront être supportés, non plus par les C.P.A.S. (communes) mais par le pouvoir national, ce qui est plus équitable en fait. En effet, le C.P.A.S. fait fonction de dernier «filet de sécurité» lorsqu'il n'est plus possible d'obtenir le bénéfice d'autres prestations sociales. Le pouvoir fédéral se soustrait partiellement à ses responsabilités en supprimant les deux tiers de l'allocation.

Répartition des résidents de maisons de repos, en Flandre, suivant l'intervention du C.P.A.S. dans les frais de séjour et l'instance gestionnaire de l'établissement (1988)

Source: G. Dooghe e.a., 1990, 60.

Financement

L'allocation pour l'aide aux personnes âgées est financée au moyen des ressources générales.

Il y a lieu de dégager les moyens financiers nécessaires pour pouvoir mettre ces propositions minimales en œuvre.

Il y aura lieu de mettre la solidarité de tous au service des plus faibles de nos concitoyens.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

L'article 6, § 1er, de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux handicapés dispose que le Roi fixe par arrêté délibéré en Conseil des ministres le montant des allocations.

Selon l'article 6, § 3, de la même loi, le montant de l'allocation d'intégration et de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées est un montant forfaitaire, qui peut varier en fonction du degré d'autonomie.

Deze bepalingen worden uitgevoerd door artikel 3 van het koninklijk besluit van 5 maart 1990, wat betreft de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. Daarin is bepaald dat de zelfredzaamheid wordt gemeten volgens de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratie-tegemoetkoming.

De drie onderscheiden categorieën van zelfredzaamheid en de daaraan verbonden tegemoetkoming worden opgesomd.

Dit artikel 3 stipuleert bovendien dat de gehandicapte aan wie minder dan 9 punten worden toegekend geen aanspraak kan maken op een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

Wij menen dat de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden vanaf 7 punten moet worden toegekend.

Luidens artikel 6, § 3, van genoemde wet van 27 februari 1987 varieert het bedrag van de tegemoetkoming dus volgens de graad van zelfredzaamheid.

In artikel 3 van het koninklijk besluit van 5 maart 1990 wordt zoals gezegd in drie categorieën voorzien in functie van de graad van zelfredzaamheid, naargelang van het aantal punten toegekend op basis van de gehanteerde evaluatiehandleiding:

Categorie I — 9 tot 11 punten.

Categorie II — 12 tot 14 punten.

Categorie III — 15 tot 18 punten.

Wij stellen voor om aan de meest- hulpbehoevende bejaarden, te weten deze met een score van 17 en 18 punten, een verhoogde tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden toe te kennen.

De nieuwe tekst van artikel 6, § 3, van de wet van 27 februari 1987, zoals te wijzigen door onderhavig voorstel van wet, luidt dan als volgt:

« § 3. Het bedrag van de integratietegemoetkoming en van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden is een forfaitair bedrag. Zij kunnen verschillen en variëren volgens de graad van zelfredzaamheid. Aan de meest- hulpbehoevende bejaarden, aan wie 17 en 18 punten worden toegekend aan de hand van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid, gevoegd bij het ministerieel besluit van 30 juli 1987 tot vaststelling van de categorieën en van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratietegemoetkoming, en die

Ces dispositions sont mises à exécution par l'article 3 de l'arrêté royal du 5 mars 1990, pour ce qui est de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées. Il y est prévu que l'autonomie doit être mesurée à l'aide du guide pour l'évaluation du degré d'autonomie en vue de l'examen du droit à l'allocation d'intégration.

L'article énumère les trois catégories prises en considération pour ce qui est du degré d'autonomie, ainsi que l'allocation valable pour chacune d'elles.

Il stipule, en outre, que le handicapé qui obtient moins de 9 points ne peut pas prétendre à une allocation pour l'aide aux personnes âgées.

Nous estimons que l'allocation pour l'aide aux personnes âgées doit être accordée dès que le score de 7 points est atteint.

Aux termes de l'article 6, § 3, de la loi précitée du 27 février 1987, le montant de l'allocation varie donc selon le degré d'autonomie.

L'article 3 de l'arrêté royal du 5 mars 1990 prévoit donc trois catégories, pour ce qui est du degré d'autonomie, auxquelles correspondent un certain nombre de points fixés conformément au guide d'évaluation utilisé:

Catégorie I — 9 à 11 points;

Catégorie II — 12 à 14 points;

Catégorie III — 15 à 18 points.

Nous proposons d'octroyer une allocation majorée pour l'aide aux personnes âgées aux personnes âgées les plus impotentes, c'est-à-dire celles qui obtiennent un score de 17 et de 18 points.

Le nouveau texte de l'article 6, § 3, de la loi du 27 février 1983, qui serait issu de la présente proposition de loi, serait donc rédigé comme suit:

« § 3. Les montants de l'allocation d'intégration et de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées sont forfaitaires. Ils peuvent varier selon le degré d'autonomie. Une allocation majorée est octroyée aux personnes âgées les plus impotentes, qui obtiennent un score de 17 et de 18 points, sur la base du guide pour l'évaluation du degré d'autonomie annexé à l'arrêté ministériel du 30 juillet 1987 fixant les catégories, et du guide pour l'évaluation du degré d'autonomie en vue de l'examen du droit à l'allocation d'intégration, et qui appartiennent, dès lors, à la catégorie III des ayants droit à une allocation pour

derhalve behoren tot de categorie III van rechthebbers op een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden zoals bepaald in het koninklijk besluit van 5 maart 1990 betreffende de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, wordt een verhoogde tegemoetkoming toegekend.

De gehandicapte aan wie minder dan 7 punten worden toegekend aan de hand van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid, gevoegd bij het ministerieel besluit van 30 juli 1987 tot vaststelling van de categorieën en van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratietegemoetkoming, kan geen aanspraak maken op een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden noch op een integratietegemoetkoming.

De gehandicapten die minstens 7 punten scoren hebben allen recht op een tegemoetkoming.»

De Koning stelt bij in Ministerraad overlegd besluit het bedrag van de tegemoetkomingen vast ingevolge de algemene delegatie die Hij daartoe gekregen heeft bij artikel 6, § 1, van de wet van 27 februari 1987; de Koning zal derhalve het bedrag vaststellen van de tegemoetkoming die wordt toegekend aan de bejaarden met een zelfredzaamheidsscore van 7 en 8 punten (nieuwe categorie), evenals het bedrag van de verhoogde tegemoetkoming die zal worden toegekend aan de bejaarden met een score van 17 en 18 punten (nieuwe categorie).

Artikel 2

Artikel 7, § 1, van de wet van 27 februari 1987 bepaalt dat het bedrag van de tegemoetkomingen wordt verminderd met het bedrag van het inkomen van de gehandicapte, van zijn echtgenoot of van de persoon met wie hij een huishouden vormt, dat meer beloopt dan de door de Koning bij in Ministerraad overlegd besluit te bepalen grenzen. De Koning kan bepalen wat moet worden verstaan onder « een huishouden vormen ».

De grenzen kunnen verschillen voor de onderscheiden tegemoetkomingen naargelang de gerechtigde personen ten laste heeft, alleenstaande of samenwonende is en naargelang hij al dan niet een inkomen uit werkelijk gepresteerde arbeid ontvangt.

De voorschriften van dit artikel kregen een uitvoeringsbepaling in artikel 4 van het koninklijk besluit van 5 maart 1990 voor wat de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden betreft.

De inkomensgrenzen voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden zijn vastgesteld op 271 500 frank, 204 000 frank en 135 750 frank per jaar naargelang de gehandicapte personen ten laste heeft, alleenstaande of samenwonend is.

l'aide aux personnes âgées au sens de l'arrêté royal du 5 mars 1990 relatif à l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.

Le handicapé qui obtient moins de 7 points sur la base du guide pour l'évaluation du degré d'autonomie annexé à l'arrêté ministériel du 30 juillet 1987 fixant les catégories et du guide pour l'évaluation du degré d'autonomie en vue de l'examen du droit à l'allocation d'intégration, ne peut prétendre ni à une allocation pour l'aide aux personnes âgées ni à une allocation d'intégration.

Les handicapés qui obtiennent au moins 7 points ont tous droit à une allocation.»

Le Roi fixe, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, le montant des allocations en vertu de la délégation générale qui lui est donnée à cet effet par l'article 6, § 1er, de la loi du 27 février 1987. Le Roi fixe, par conséquent, le montant de l'allocation à accorder aux personnes âgées qui obtiennent un score de 7 et 8 points pour ce qui est du degré d'autonomie (nouvelle catégorie), ainsi que le montant de l'allocation majorée à accorder aux personnes âgées qui obtiennent un score de 17 et 18 points (nouvelle catégorie).

Article 2

L'article 7, § 1er, de la loi du 27 février 1987 dispose que le montant des allocations est diminué du montant du revenu du handicapé, de son conjoint ou de la personne avec laquelle il forme un ménage, qui dépasse les plafonds qu'il appartient au Roi de fixer par un arrêté délibéré en Conseil des ministres. Le Roi peut déterminer ce qu'il faut entendre par « former un ménage ».

Les plafonds à prendre en considération pour ce qui est de l'octroi des diverses allocations à prendre en considération peuvent varier selon que le bénéficiaire a des personnes à charge, est isolé ou est cohabitant et selon qu'il tire ou non un revenu d'un travail effectif.

Les dispositions de cet article ont été mises à exécution par l'article 4 de l'arrêté royal du 5 mars 1990 en ce qui concerne l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.

Les plafonds de revenu à prendre en considération pour ce qui est de l'octroi de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées sont fixés à 271 500 francs par an pour les handicapés ayant des personnes à charge, à 204 000 francs par an pour les isolés et à 135 750 francs par an pour les cohabitants.

Om de bejaarden die niet langer alleen kunnen wonen, aangezien zij hulpbehoevend zijn en bij hun familie gaan inwonen omdat zij de stap naar een instelling nog niet wensen te zetten, niet af te straffen, stellen wij voor slechts twee categorieën over te houden voor de bepaling van de inkomensgrenzen, nl. de gerechtigden met personen ten laste en de alleenstaanden. Dit is een uitstekende manier om de thuiszorg te stimuleren en te herwaarderen.

Een bijkomend argument vindt men in de regeling voor het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, waar voor het onderzoek naar het recht op een gewaarborgd inkomen voor bejaarden eveneens slechts twee inkomensgrenzen worden gehanteerd, nl. naargelang de aanvrager al dan niet gezinshoofd is.

Artikel 3

Overeenkomstig artikel 12, § 1, van de wet van 27 februari 1987 wordt bij opname in een instelling, geheel of gedeeltelijk op kosten van de overheid, een openbare dienst of een sociale-zekerheidsinstelling, de uitbetaling van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden voor twee derde geschorst indien de duur van de opname minstens drie opeenvolgende maanden bedraagt. De integratietegemoetkoming wordt in dergelijk geval voor een derde opgeschort.

Dit betekent dat iedere bejaarde die in een instelling verblijft en zelf zijn ligdagprijs betaalt, zijn tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden ontvangt zonder vermindering. Bij tussenkomst van het O.C.M.W. daarentegen, wordt de tegemoetkoming met twee derde verminderd.

De hoge dagprijzen verantwoorden naar onze mening het volledig behoud van de tegemoetkoming bij opname in een instelling voor bejaarden.

Johan DE ROO.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Artikel 1

Artikel 6, § 3, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten wordt aangevuld als volgt:

« Aan de meest hulpbehoevende bejaarden, aan wie 17 en 18 punten worden toegekend aan de hand van de handleiding voor de evaluatie van de graad van

Pour ne pas pénaliser les personnes âgées qui ne peuvent plus habiter seules, parce qu'elles sont impotentes, et qui choisissent d'aller vivre dans leur famille, parce qu'elles ne souhaitent pas encore entrer dans une institution, nous proposons de ne conserver que deux catégories pour ce qui est de la fixation des plafonds, à savoir celle des bénéficiaires ayant des personnes à charge et celle des isolés. C'est une excellente manière de stimuler et de revaloriser les soins à domicile.

Le régime du revenu garanti aux personnes âgées fournit un autre argument en faveur de cette mesure. Dans le cadre de celui-ci, on ne se réfère également pour ce qui est de l'examen du droit à un revenu garanti aux personnes âgées, qu'à deux plafonds, selon que le demandeur est chef de famille ou non.

Article 3

En vertu de l'article 12, § 1er, de la loi du 27 février 1987, le paiement de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées est suspendu jusqu'à concurrence des deux tiers, en cas d'admission du handicapé dans une institution totalement ou partiellement à charge des pouvoirs publics, d'un service public ou d'un organisme de sécurité sociale, si la durée de son admission est de trois mois consécutifs au moins. En pareil cas, l'allocation d'intégration est suspendue pour un tiers.

Cela signifie que toute personne âgée qui réside dans une institution et qui paie elle-même sa journée d'entretien, perçoit une allocation non réduite pour l'aide aux personnes âgées. En revanche, si le C.P.A.S. intervient, l'allocation est réduite des deux tiers.

Le niveau élevé des prix de la journée justifie à notre avis le maintien intégral de l'allocation en cas d'admission dans une institution pour personnes âgées.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

L'article 6, § 3, de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux handicapés est complété par les dispositions suivantes:

« Une allocation majorée est octroyée aux personnes âgées les plus impotentes, qui obtiennent un score de 17 et de 18 points, sur la base du guide pour

zelfredzaamheid, gevoegd bij het ministerieel besluit van 30 juli 1987 tot vaststelling van de categorieën en van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratietegemoetkoming, en die derhalve behoren tot de categorie III van rechthebbenden op een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden zoals bepaald in het koninklijk besluit van 5 maart 1990 betreffende de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, wordt een verhoogde tegemoetkoming toegekend.

De gehandicapte aan wie minder dan zeven punten worden toegekend aan de hand van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid, gevoegd bij het ministerieel besluit van 30 juli 1987 tot vaststelling van de categorieën en van de handleiding voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratietegemoetkoming, kan geen aanspraak maken op een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden noch op een integratietegemoetkoming.

De gehandicapten die minstens zeven punten scoren hebben allen recht op een tegemoetkoming.»

Art. 2

Artikel 7, § 1, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«De grenzen kunnen verschillen naargelang de gerechtigde al dan niet een inkomen uit werkelijk gepresteerde arbeid ontvangt en voor de inkomensvervangende tegemoetkoming en voor de integratietegemoetkoming naargelang de gerechtigde personen ten laste heeft, alleenstaande of samenwonende is en voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden naargelang de gerechtigde personen ten laste heeft of alleenstaande is.»

Art. 3

Artikel 12, § 1, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Bij opname van de gehandicapte in een instelling, geheel of gedeeltelijk op kosten van de overheid, een openbare dienst of een sociale-zekerheidsinstelling, wordt de uitbetaling onder de voorwaarden die de Koning bij in Ministerraad overlegd besluit bepaalt, voor een derde opgeschort voor de integratietegemoetkoming en enkel bij opname in een ziekenhuis, voor twee derde opgeschort voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.»

Johan DE ROO.
Jan LENSSSENS.

l'évaluation du degré d'autonomie annexé à l'arrêté ministériel du 30 juillet 1987 fixant les catégories, et du guide pour l'évaluation du degré d'autonomie en vue de l'examen du droit à l'allocation d'intégration, et qui appartiennent, dès lors, à la catégorie III des ayants droit à une allocation pour l'aide aux personnes âgées au sens de l'arrêté royal du 5 mars 1990 relatif à l'allocation pour l'aide aux personnes âgées.

Le handicapé qui obtient moins de 7 points sur la base du guide pour l'évaluation du degré d'autonomie annexé à l'arrêté ministériel du 30 juillet 1987 fixant les catégories et du guide pour l'évaluation du degré d'autonomie en vue de l'examen du droit à l'allocation d'intégration, ne peut prétendre ni à une allocation pour l'aide aux personnes âgées ni à une allocation d'intégration.

Les handicapés qui obtiennent au moins 7 points ont tous droit à une allocation.»

Art. 2

L'article 7, § 1er, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Les plafonds à prendre en considération peuvent varier selon que le bénéficiaire tire ou non un revenu d'un travail effectif et pour ce qui est, d'une part, de l'allocation de remplacement de revenu et l'allocation d'intégration, selon qu'il a des personnes à charge, est isolé ou est cohabitant, et, d'autre part, de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées, selon que l'ayant droit a des personnes à charge ou est isolé.»

Art. 3

L'article 12, § 1er, de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«En cas d'admission du handicapé dans une institution totalement ou partiellement à charge des pouvoirs publics, d'un service public ou d'un organisme de sécurité sociale, le paiement est suspendu jusqu'à concurrence du tiers sous les conditions que le Roi détermine par un arrêté délibéré en Conseil des ministres pour ce qui est de l'allocation d'intégration et jusqu'à concurrence des deux tiers pour ce qui est de l'allocation pour l'aide aux personnes âgées en cas d'hospitalisation uniquement.»